

Exploitatie brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties

Wie is verantwoordelijk voor het juist functioneren van een brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie na de oplevering?

De gebruiker van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie. Dit kan tevens de eigenaar zijn.

Wanneer is dat het geval?

In ieder geval als het een geëiste installatie is. Installaties worden geëist door de overheid in het kader van bouw- en gebruiksvergunningen of door een verzekeraar als onderdeel van een polis. De eis kan geformuleerd zijn in een vergunning, Inspectieplan/Programma van Eisen/Basisdocument Brandbeveiliging, contract met een alarmcentrale, verzekeringspolis, etc.

Welke normen zijn van toepassing?

Voor brandmeldinstallaties geldt NEN 2654-1:2002 "Beheer, controle en onderhoud van brandbeveiligingsinstallaties - Deel 1: Brandmeldinstallaties".

Voor ontruimingsalarminstallaties geldt NEN 2654-2:2004 "Beheer, controle en onderhoud van brandbeveiligingsinstallaties - Deel 2: Ontruimingsalarminstallaties".

Wat bepalen deze normen?

Allereerst is het doel van beide normen identiek, namelijk het bepalen van voorwaarden voor het "juist functioneren" van een brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie.

De gebruiker stelt voor de beheer- en controletaken een Beheerder aan. Dit mag een medewerker zijn, die in dienst is van het bedrijf van de gebruiker, maar een Beheerder mag ook extern worden ingehuurd.

De gebruiker sluit een onderhoudscontract af met een onderhouder (meestal het branddetectiebedrijf respectievelijk de leverancier van de ontruimingsalarminstallatie). De onderhouder voert periodiek preventief onderhoud uit, onder verantwoordelijkheid van een onderhoudsdeskundige.

Daarnaast bepalen beide normen de taken van de Beheerder en de onderhouder, zowel in omvang, inhoud als frequentie. De bevindingen moeten in het logboek worden vastgelegd.

Tevens wordt voorgeschreven hoe de gebruiker moet handelen als (een deel van) de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie buiten bedrijf wordt gesteld (bijvoorbeeld door een storing, werkzaamheden, uitbreidingen, onderhoud).

Wie leidt de Beheerder op?

De Beheerder moet een opleiding en een instructie krijgen.

De opleiding betreft algemene kennis over de brandrisico's, brand, blusstoffen, brandmeld- en ontruimingsalarminstallaties, verschillende soorten melders en signaalgevers, beheer-, controle- en onderhoudstaken etc.

Deze opleiding wordt bij diverse opleidingsinstituten en sommige branddetectiebedrijven gegeven. Ook R2B heeft een doorlopende Beheerderopleiding (zie www.r2b.nl), welke opleidt tot het officiële NIBHV-diploma.

De instructie betreft de specifieke technische eigenschappen en bediening van de desbetreffende installatie en wordt doorgegeven door het branddetectiebedrijf respectievelijk de leverancier van de ontruimingsalarminstallatie.

Welke taken moet de Beheerder uitvoeren en wanneer?**Brandmeldinstallatie**

- Minimaal één keer per maand moeten de volgende taken worden uitgevoerd:
 - * visuele controle van de brandmeldcentrale, het brandweerpaneel en de nevenpanelen;
 - * functionele controle van de doormelding van een brandalarm;
 - * functionele controle van de doormelding van een storingsmelding.
- Minimaal één keer per vier maanden moeten de volgende taken worden uitgevoerd:
 - * visuele controle of alle handbrandmelders goed bereikbaar zijn;
 - * visuele controle van de noodzakelijke vrije ruimte rondom automatische melders;
 - * visuele controle of alle melders naar behoren kunnen functioneren;
 - * vaststellen of er zich veranderingen hebben voorgedaan: ruimtegebruik, inrichting, ventilatiesysteem en/of bouwconstructie;
 - * controle m.b.t. actueel zijn van alarmorganisatieplan, bedieningsvoorschrift, installatieplattegronden, blokschema, functiematrix, etc.;
 - * functionele controle van de meldfunctie van elke meldergroep.

Ontruimingsalarminstallatie

- Minimaal één keer per maand moeten de volgende taken worden uitgevoerd:
 - * visuele controle van de centrale eenheid, het bedieningspaneel en de (neven)bedieningspanelen;
 - * functionele controle van de doormelding van een storingsmelding.
- Minimaal één keer per vier maanden moeten de volgende taken worden uitgevoerd:
 - * visuele controle of alle componenten naar behoren kunnen functioneren;
 - * vaststellen of er zich veranderingen hebben voorgedaan: achtergrondgeluid, ruimtegebruik, inrichting of bouwconstructie;
 - * controle m.b.t. actueel zijn van alarmorganisatieplan, bedieningsvoorschrift, installatieplattegronden, blokschema, functiematrix, etc.;
 - * functionele controle van de alarmeringszones.

Welke taken moet de onderhouder uitvoeren en wanneer?

Minimaal één keer per jaar moet de onderhouder de gehele brandmeldinstallatie (vanaf melder t/m stuurrelais) controleren en preventief onderhouden. Datzelfde geldt voor de ontruimingsalarminstallatie.

Na het onderhoud moet de gehele installatie conform het Inspectieplan/Programma van Eisen/Basisdocument Brandbeveiliging functioneren en in de nominale staat verkeren. Met de nominale staat wordt bedoeld dat de fysieke instellingen en software-instellingen binnen de normen liggen.

Het onderhoud moet tenminste de werkzaamheden en beproevingen bevatten, die in de NEN 2654-1 respectievelijk NEN 2654-2 zijn genoemd.

Hoe moet er worden gerapporteerd?

Uitgevoerde controles, reparaties en wijzigingen moeten (naast alarmen en stringen) worden ingevuld in het logboek. Het logboek is bij oplevering van de brandmeld- en ontruimingsalarminstallatie geleverd. Het logboek moet chronologisch worden ingevuld.

Daarnaast bevat het logboek overzichten waarmee de onderhouder/branddetectiebedrijf/leverancier van de ontruimingsalarminstallatie jaarlijks moet berekenen of blijvend aan de prestatie-eisen in het Inspectieplan/Programma van Eisen/Basisdocument Brandbeveiliging wordt voldaan. Zie ook de bijlage "Introductie en uitleg prestatie-eisen".

Wanneer moet het onderhoud conform NEN 2654-1 en NEN 2654-2 ingaan?

Direct bij ingebruikname van de installaties. Het is daarom van belang om zo snel mogelijk een Beheerder op te laten leiden en een onderhoudscontract af te sluiten. De eventuele garantieperiode is geen aanleiding voor het niet afsluiten van een onderhoudsovereenkomst. Een voorbeeld van een onderhoudscontract is in de norm opgenomen.